

Opgaver og ansvarsfordeling på decentralt niveau i den lægelige videreuddannelse

God uddannelse skaber gode læger og høj kvalitet for patienterne

Et højt uddannelsesniveau blandt læger i sundhedsvæsenet kan bidrage til rekruttering og fastholdelse af kvalificeret arbejdskraft. Samtidig er et højt uddannelsesniveau en forudsætning for optimal behandlingskvalitet, patienttilfredshed og patientsikkerhed. Der er derfor åbenbare fælles interesser mellem uddannelsesgivende og uddannelsessøgende læger i at sikre så gode uddannelsesforhold på såvel hospitalsafdelinger som i praksissektoren som overhovedet muligt.

Profession & Jura

Jr. HM - MBP / 2015-1277

Klar rollefordeling er en forudsætning for god uddannelse

Et vigtigt redskab til at sikre optimal uddannelse i lægers videreuddannelse er vejledning og supervision. En af grundstenene i speciallægeuddannelsen er, at daglig vejledning og supervision påhviler alle læger. På trods af dette fælles ansvar er det dog helt essentielt, at der findes klart beskrevne roller og arbejdsopgaver for såvel uddannelsesgivende som uddannelsessøgende læger. I praksissektoren vil det være tutorlægen, som er den samlede uddannelsesgivende læge, mens uddannelseskoordinator varetager opgaver på regionsniveau. I hospitalssektoren er funktionerne som uddannelsesgivende fordelt på afdelingsledelsen, den uddannelsesansvarlige overlæge og den kliniske vejleder.

Domus Medica

Kristianiagade 12

2100 København Ø

Tlf.: 3544 8500

Tlf.: 3544 8129

E-post: dadl@dadl.dk

E-post: (direkte)

Fax:

www.laeger.dk

Uddannelse er et fælles ansvar

Den uddannelsesgivende og uddannelsessøgende skal i fællesskab arbejde for den nødvendige progression i kompetenceudviklingen og opnåelse af en stigende selvstændighed for den uddannelsessøgende læge i opgavevaretagelsen.

Vejlederfunktionen som rammesætter og kvalitetssikringsinstans

Den kliniske vejleders/tutorlægens tætte supervision af den uddannelsessøgende læge skal i det daglige samarbejde danne grundlag for dynamisk justering af uddannelsens progression og fokus i takt med den gradvise kompetenceudvikling. I samarbejde med den uddannelsessøgende har vejlederen/tutorlægen ansvar for den praktiske gennemførelse af relevante uddannelsesaktiviteter. Vejlederen/tutorlægen bør derfor være motiveret for at påtage sig ansvaret og udfolde kreativitet og engagement. Samtidig er det meget vigtigt, at man har forståelse for, at udfyldelse af vejlederfunktionen/tutorlægefunktionen tager tid, og at det er nødvendigt at tage højde for dette.

Opgavefordelingen erstatter ikke det interkollegiale ansvar

Selvom rammerne for speciallægeuddannelsen giver forskellige formaliserede opgaver og ansvar vedr. den lægelige videreuddannelse, er det vigtigt at huske, at der herudover er et interkollegialt ansvar for at vejlede, uddanne og supervisere i det daglige.

Lægeforeningens oversigt over opgaver og ansvarsfordeling

I forlængelse af ovenstående udgangspunkt er opgaver og ansvarsfordeling på afdelingsniveau/praksisniveau i den lægelige videreuddannelse nedenfor søgt præciseret.

Opgaver og ansvarsfordeling på decentralt niveau i den lægelige videreuddannelse

Den uddannelsessøgende læges opgaver

- Er forpligtet til at være opsøgende overfor potentielle uddannelsessituationer og uddannelsesaktiviteter
- Skal sætte sig ind i målbeskrivelsen og uddannelsesprogrammet
- Skal udarbejde en individuel uddannelsesplan i samarbejde med vejleder/tutorlæge
- Er forpligtet til at melde ud om manglende kompetenceerhvervelse i forhold til målbeskrivelsen og uddannelsesprogrammet samt den ved ansættelsen individuelt aftalte uddannelsesplan
- Skal evaluere afdelingens uddannelsesgivende kapacitet
- Er medansvarlig for egen læring især ved overholdelse af den individuelt aftalte uddannelsesplan og ved opmærksomhed på progressionen i kompetenceerhvervelsen
- Skal tage ansvar for egen læring

Afdelingsledelsens opgaver

- Er ansvarlig for den overordnede uddannelseskvalitet på afdelingen
- Skal følge op på inspektorrapporter sammen med den uddannelsesansvarlige overlæge
- Skal udvælge uddannelsesansvarlig overlæge samt sikre, at der er afsat den fornødne tid til den uddannelsesansvarlige overlæges opgavevaretagelse og sikre mulighed for, at den uddannelsesansvarlige overlæge til stadighed er opdateret inden for det uddannelsesmæssige område
- Skal opretholde kontakten til de postgraduate kliniske lektorer
- Skal sikre den nødvendige uddannelse af kliniske vejledere
- Skal sikre at de fornødne faciliteter til færdighedstræning er tilgængelige og indarbejdet i afdelingens praksis og dagligdag
- Skal forestå den faglige og administrative håndtering af utilfredsstillende uddannelsesforløb
- Skal varetage kontakten til det administrative system og myndigheder i uddannelsesrelaterede spørgsmål - herunder til det regionale videreuddannelsessekretariat
- Skal sikre uddannelsen i relation til afdelingens øvrige driftsopgaver
- Skal formidle undervisningstilbud internt og eksternt

Den uddannelsesansvarlige overlæges opgaver

- Skal sikre at uddannelse og arbejdstilrettelæggelse sammentænkes
- Skal fordele uddannelsesopgaver
- Skal udarbejde og revidere introduktionsmateriale og uddannelsesprogrammer

- Skal sikre at den uddannelsessøgende modtager introduktionsmateriale og uddannelsesprogram
- Skal sikre at de kliniske vejledere samt afdelingens øvrige læger er bekendt med de relevante uddannelsesprogrammer
- Skal formidle afdelingens uddannelsesprofil og uddannelsesambitioner samt forventninger til den uddannelsessøgende læge
- Skal udvælge og uddanne kliniske vejledere
- Skal tildele den uddannelsessøgende en klinisk vejleder
- Skal sikre gennemførelse af formaliserede uddannelsessamtaler
- Skal sikre udarbejdelse og efterlevelse af individuelle uddannelsesplaner
- Skal løbende vurdere progression af de uddannelsessøgendes kompetencer samt forløbet, med relevante justeringer af uddannelsesplanen
- Skal attestere gennemførte uddannelseselementer
- Skal rådgive vedrørende videreuddannelse og karriereplanlægning
- Skal inspirere til relevante videnskabelige aktiviteter
- Skal udvikle og kvalitetssikre iværksatte uddannelsesfunktioner
- Skal sikre og udføre evaluering af afdelingens uddannelse af uddannelsessøgende, og at der følges op på disse evalueringer
- Skal oversætte regler til daglig praksis
- Skal assistere afdelingsledelsen i håndteringen af u hensigtsmæssige uddannelsesforløb
- Skal sikre at den lægelige videreuddannelse indgår i planlægningen af afdelingens aktiviteter og medvirke til en positiv uddannelseskultur
- Vedligeholde og ajourføre egne faglige medicinske viden i takt med specialets generelle udvikling
- Skal sikre at de kliniske vejledere superviseres i fornødent omfang
- Skal sikre at den kliniske vejledning indarbejdes i arbejdstilrettelæggelsen
- Skal sikre at afdelingen bliver evalueret på evaluer.dk, når den uddannelsessøgende ender sit forløb

Den kliniske vejleders opgaver

- Skal medvirke til at realisere uddannelsesprogrammets indhold
- Skal medvirke til udarbejdelse af individuel uddannelsesplan
- Skal supervisere og anvise supervision
- Skal deltage i formaliserede uddannelsessamtaler (intro-, justerings- og slutevaluering)
- Skal rådgive vedrørende videreuddannelse og karriereplanlægning
- Skal inspirere til relevante videnskabelige aktiviteter
- Skal orientere den uddannelsesansvarlige overlæge om uddannelsens forløb

Almenmedicinsk uddannelseskoordinators opgaver

- Er sammen med de postgraduate kliniske lektorer i almen medicin ansvarlig for den overordnede uddannelseskvalitet i almen praksis i regionen
- Skal sikre den nødvendige uddannelse af tutorlæger i regionen
- Skal sammen med de postgraduate kliniske lektorer i almen medicin forestå den faglige og administrative håndtering af utilfredsstillende uddannelsesforløb
- Skal sammen med de postgraduate kliniske lektorer i almen medicin varetage kontakten til det administrative system og myndigheder i uddannelsesrelaterede spørgsmål - herunder til det regionale videreuddannelsessekretariat
- Er ansvarlig for den faglige del af ansættelsen af almenmedicinske I- og H-læger i regionen
- Skal sikre at der afholdes relevante regionale almenmedicinske uddannelseselementer som temadage og supervisionsgrupper

Tutorlægens opgaver

- Er ansvarlig for den overordnede uddannelseskvalitet i praksis
- Skal i samarbejde med den almenmedicinske uddannelseskoordinator forestå den faglige håndtering af utilfredsstillende uddannelsesforløb
- Skal sikre uddannelsen i relation til praksis' øvrige driftsopgaver
- Skal sikre at uddannelse og arbejdstilrettelæggelse sammentænkes
- Skal udarbejde og revidere introduktionsmateriale og uddannelsesprogrammer
- Skal sikre at den uddannelsessøgende modtager introduktionsmateriale og uddannelsesprogram
- Skal sikre at uddannelsesprogrammets indhold realiseres
- Skal sikre gennemførelse af formaliserede uddannelsessamtaler
- Skal sammen med den uddannelsessøgende læge sikre udarbejdelse og efterlevelse af individuelle uddannelsesplaner
- Skal attestere gennemførte uddannelseselementer
- Skal rådgive vedrørende videreuddannelse og karriereplanlægning
- Skal inspirere til relevante videnskabelige og kvalitetsudviklende aktiviteter
- Skal sikre evaluering af praksis' uddannelse af uddannelsessøgende, og at der følges op på disse evalueringer
- Skal supervisere og anvise supervision

Eksempler på arbejdsområder som UddannelsesKoordinerende (UKYL) / UddannelsesAssisterende (UAYL) Yngre Læge kan varetage

Det er den ledende/uddannelsesansvarlige overlæge, som har det endelige ansvar vedr. den lægelige videreuddannelse. Til at bistå den uddannelsesansvarlige overlæge kan der udpeges en UddannelsesKoordinerende (UKYL) / UddannelsesAssisterende Yngre Læge (UAYL), hvor de konkrete arbejdsopgaver skal aftales. Det er den uddannelsesansvarlige overlæge, der delegerer opgaverne til UAYL afhængig af læges kompetencer og afhængig af konteksten i afdelingen.

Sådanne arbejdsopgaver kan være:

- At forestå den generelle uddannelsestilrettelæggelse på afdelingen, herunder at uddannelseskulturen er karakteriseret ved tilstrækkelig supervision og vejledning af uddannelsessøgende kollegaer
- At udarbejde, vedligeholde og gennemføre introduktionsprogrammer for nyansatte yngre læger
- At medvirke til en positiv udvikling i afdelingens uddannelseskultur
- At ajourføre uddannelsesprogrammerne på afdelingen løbende og gøre afdelingens uddannelsesgivende læger bekendt hermed
- Udarbejde uddannelsesplaner for alle uddannelsessøgende læger
- At følge op på at uddannelsesplanerne løbende implementeres
- At udarbejde instrukser og opdatere disse efter behov
- At sikre at alle uddannelsessøgende læger tildeles en klinisk vejleder
- At uddanne de kliniske vejledere løbende, herunder sørge for at de kommer på de særlige kurser for kliniske vejledere
- At sørge for at uddannelsesevalueringssystemet efterleves
- At sørge for at arbejdstilrettelæggelsen hele tiden forsøger at indtænke optimering af den lægelige videreuddannelse
- At bidrage til at den uddannelsesansvarlige overlæge har overblik over udviklingen i de enkelte uddannelsesforløb på afdelingen
- At planlægge undervisning af lægegruppen
- At udbrede og implementere gode metoder til optimering af læring på afdelingen
- At planlægge journal club
- At holde afdelingen opdateret på den generelle uddannelsesdagsorden - både fagligt og uddannelsespolitisk

Den Yngre Almen Medicinske Uddannelseskoordinators (DYNAMU) opgaver

DYNAMU'en er ansat af regionen til at varetage opgaver på uddannelsesområdet (ofte 8-10 timer om ugen). Indsatsen retter sig mod den overordnede planlægning og udførelse af uddannelsesindsatsen på sygehuse og i almen praksis. DYNAMU'ens opgaver er typisk at:

- Arranger temadage og uddannelsesseancer i samarbejde med almen medicinsk uddannelsesvejleder mv.
- Rådgive og vejlede de yngre læger om uddannelsesforhold
- Arrangere netværksdage og medvirke til netværksdannelse blandt de yngre læger
- Tilrettelægge og deltage i regionale introkurser, logbogskurser mv. for nye introlæger i almen medicin
- Være kontaktperson i forbindelse med vanskelige uddannelsesforløb
- Deltage i arbejdsgrupper om revision af uddannelsesprogrammer mv.
- Udbrede kendskabet til målbeskrivelsen samt lærings- og evalueringsmål